

ВИКЛАДАЧ

ОРИСЯ МАРУНЬКО

Контактна інформація викладача:

Електронна пошта: orysjamarunko@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/orisja.marunko>

Профайл викладача:

Марунько Орися Адамівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов та методики їх викладання КОГПА ім. Тараса Шевченка, викладач теоретичної граматики німецької мови, теоретичної фонетики німецької мови, історії німецької мови, загальнотеоретичного курсу німецької мови, практичного курсу німецької мови.

Викладачка має 30-річний досвід роботи за фахом, автор понад 50-ти наукових та навчально-методичних праць, у тому числі навчально-методичного посібника «Konjunktiv».

Упродовж викладання в Академії отримала три стипендії від Гете-Інституту (ФРН) для проходження стажування у м. Бонні (1996 р.) та Франкфурті-на-Майні (2001 р.), взяла участь у міжнародному семінарі «Ваймар-Берлін: класика та сучасність» (ФРН, 2010 р.). У 2015 році отримала «Майдан-Стипендію» за сприяння Австрійського бюро культурних обмінів та Центру культурних зв'язків і мобільності для проходження наукового стажування у Віденському університеті (Австрія).

Сфера наукових інтересів: прагматика, когнітивна лінгвістика, лінгвокультурологія.

Загальна інформація про курс:

Анотація до курсу: Дисципліна «Порівняльна типологія німецької та української мов» є однією з вибіркових дисциплін Освітньо-професійної програми Середня освіта (Німецька, англійська/польська мови та зарубіжна література) для спеціальності 014.02 Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література) та освітньої програми Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література) для спеціальності 014.02 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) за другим (магістерським) рівнем, яка викладається в II семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння студентами типологічних характеристик, ізоморфних та аломорфних рис німецької та української мов на всіх структурних рівнях у зіставному плані, а також методів їх використання у практиці викладання німецької мови у школах та вищих навчальних закладах з українською мовою навчання.

Завдання:

– узагальнення знань студентів із уже вивчених на попередніх курсах теоретичних дисциплін;

– визначення предмету, мети і завдань порівняльної типології як самостійного розділу типології мов, її місця серед інших мовознавчих дисциплін і взаємозв'язків з ними;

– характеристика методів і принципів, які використовуються у порівняльній типології;

– огляд історії типологічних досліджень;

– аналіз основних типологічних теорій і вчень сучасності;

– встановлення типологічних подібностей і відмінностей між підсистемами і системами німецької і української мов на:

а) фонологічному;

б) морфологічному;

в) лексичному;

г) синтаксичному рівнях.

– систематизація методів використання результатів типологічного зіставлення обох мов у практиці викладання німецької мови з метою діагностування та прогнозування помилок, зумовлених інтерференційними впливами рідної мови;

– поглиблення студентами навичок роботи з науковою літературою з порівняльної типології, вироблення навичок оперування як типологічними так і мовознавчими термінами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

– загальні закономірності будови української та німецької мов, їх специфічні особливості;

– поняття про лінгвістичні універсалії;

– поняття про характерологію, як вивчення внутрішніх особливостей мов;

– основні положення морфологічної класифікації;

– основні суперечності морфологічної класифікації;

– порівняльно-типологічний опис будови німецької та української мов;

– поняття ізоморфізму та аломорфізму мовних явищ;

– поняття мови-еталону, як найважливішого елементу типологічного методу.

вміти:

– синтезувати знання про мову, яка вивчається, одержані під час вивчення теоретичної фонетики, граматики, стилістики, лексикології;

– в процесі становлення систематизувати знання з рідної мови;

– науково осмислювати лінгвістичні основи навчання іноземної мови;

– сформувати у себе професійні вміння, необхідні учителю іноземної мови.

Підсумковий контроль – диференційований залік.

Консультації по курсу відбуваються щосереди, 15.00–17.00 год. (ауд. 54) або ж з допомогою електронної пошти або соцмережі Facebook.

Обсяг курсу – 4 кредити ECTS (120 год.): 45 год. аудиторних занять та 75 год. самостійної роботи (**денна форма навчання**); 10 год. аудиторних занять та 80 год. самостійної роботи (**заочна форма навчання**).

Курс «Порівняльна типологія німецької та української мов» спрямований на формування у студентів таких **професійних компетентностей**:

Інтегральна компетентність

Здатність особи розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у галузі загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти, фахової передвищої освіти, вищої освіти, під час здійснення освітнього процесу, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу.

1. Загальні компетентності

ЗК 6. *Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.* Включає комунікаційні навички, включно із здатністю спілкуватися у сфері професійної діяльності.

ЗК 7. *Здатність до використання іноземних мов у професійній діяльності.* Використання іноземної мови в обсязі тематики, зумовленої професійними проблемами. Застосовувати в різних ситуаціях знання іноземної мови.

ЗК 8. *Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди, володіння навичками міжособистісної взаємодії при вирішенні професійних завдань.*

ЗК 9. *Здатність до прокладання й реалізації власної траєкторії навчання протягом життя, самостійного оволодіння новими знаннями.*

2. Фахові компетентності спеціальності (СК)

СК7. Здатність продовжувати навчання та здійснювати професійну діяльність в іншомовному оточенні, ефективно застосовувати комунікативні технології в спілкуванні з різними суб'єктами взаємодії, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси та потреби інших.

СК10. Володіння іноземною мовою на рівні не нижче C1, дотримання сучасних мовних норм іноземної мови, опанування різних видів мовленнєвої діяльності, формування мотиваційного контексту для продуктивного вивчення іноземної мови, утвердження ролі іноземної мови як засобу міжкультурної комунікації, здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в

різних комунікативних і соціокультурних контекстах.

СК11.Здатність визначати й реалізувати ефективні підходи (методи) у вивченні й викладанні іноземної мови, зарубіжної літератури на підставі вітчизняного й міжнародного досвіду, здатність до розроблення навчально-методичних матеріалів для проведення занять (зокрема в інтерактивному режимі), трансфер сучасних наукових досягнень у практику навчання іноземної мови та зарубіжної літератури

СК12.Компетентність у ряді викладацьких стратегій і розуміння їхніх теоретичних та практичних основ, здатність створювати умови для переносу лінгвістичних знань і навчального досвіду у вивчення іноземної мови, здатність розвивати мовну увагу, виявляти подібності й відмінності в різних мовах, володіння методиками білінгвального та інтегрованого навчання мови і фахового змісту, основами дидактики багатомовності, методикою паралельного вивчення споріднених мов.

СК15. Володіння засобами організації мовного матеріалу у зв'язний текст; здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, здатність аналізувати й інтерпретувати мовні процеси, зіставляти інформацію.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН6.Демонструвати знання методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення здобувачів в обсязі, необхідному для успішного вивчення фахових дисциплін. Планувати, проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі засвоєних знань, умінь та навиків із професійно-орієнтованих дисциплін

ПРН7.Розробляти, планувати, організовувати власне теоретичне та експериментальне дослідження в професійній діяльності з метою вирішення актуальних проблем системи освіти за спеціальністю та спеціалізаціями.

ПРН15. Зрозуміло доносити власні висновки, знання та їхні обґрунтування до осіб, які навчаються, користуючись основними поняттями та термінами професійно-орієнтованих дисциплін з обраної спеціальності та спеціалізації.

ПРН16.Формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії з дотриманням етичних норм, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації.

ПРН18. Визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач.

ПРН19. Виявляти відповідальність за розвиток професійного знання і практичних навиків, здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної освітньо-професійної цілі, включаючи ситуації невизначеності вимог і умов

ПРН22. Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння

застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Теоретичні передумови порівняльно-типологічного вивчення мов.

Тема 2. Короткий огляд історії типологічних досліджень.

Тема 3. Методи типологічних досліджень.

Змістовий модуль 2.

Тема 4. Зіставні типологічні характеристики фонетико-фонологічних рівнів німецької та української мов.

Змістовий модуль 3.

Тема 5. Найголовніші типологічні характеристики морфологічних систем німецької й української мов у зіставленні.

Змістовий модуль 4.

Тема 6. Зіставні типологічні характеристики лексико-семантичних систем німецької та української мов.

Змістовий модуль 5.

Тема 7. Порівняння структури, функцій, особливостей та характеристик німецького й українського словосполучень і речень.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												

Змістовий модуль 1.											
Лінгвістична типологія як розділ мовознавства. Порівняльна типологія як розділ лінгвістичної типології, історія розвитку та методи дослідження. Проблематика і завдання навчального курсу порівняльної типології.											
Тема 1. Теоретичні передумови порівняльно-типологічного вивчення мов.	10	2	2			8	12	2			10
Тема 2. Короткий огляд історії типологічних досліджень.	10	2	2			8	10				10
Тема 3. Методи типологічних досліджень.	10	2	2			8	12	2			10
Разом за змістовим модулем 1	30	6	6			24	34	2	2		30
Змістовий модуль 2.											
Ізо- та аломорфні характеристики німецької й української мов на фонетико-фонологічному рівні та їх врахування в процесі навчання німецької мови як іноземної.											
Тема 4. Зіставні типологічні характеристики фонетико-фонологічних рівнів німецької та української мов.	12	4	2			8	12	2			20
Разом за змістовим модулем 2	12	4	2			8	12	2			20

Змістовий модуль 3.

Порівняльні характеристики структурних та функціональних особливостей підсистем і систем німецької й української мов на морфологічному рівні та їх імплементация в навчальний процес.

Тема 5. Найголовніші типологічні характеристики морфологічних систем німецької й української мов у зіставленні.	10	2	6			8	12	2				20
Разом за змістовим модулем 3	10	2	6			8	12	2				20
Змістовий модуль 4.												
Порівняння типологічних особливостей лексико-семантичних систем німецької й української мов та їх використання у процесі навчання німецької мови як іноземної у школі та ВНЗ.												
Тема 6. Зіставні типологічні характеристики лексико- семантичних систем німецької та української мов.	14	4	4			8	12		2			20
Разом за змістовим модулем 4	14	4	4			8	12		2			20
Змістовий модуль 5												
Типологія синтаксичних систем німецької та української мов у зіставленні.												
Тема 7. Порівняння структури, функцій, особливостей та характеристик німецького й	10	4	4			10	10					

українського словосполучень і речень.												20
Разом за змістовим модулем 5	10	4	4			10	10					20
Модуль 2.												
Індивідуальне науково-дослідне завдання.												
ІНДЗ	14					20	10					10
Усього годин	120	20	22			78	120	6	4			110

1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні передумови порівняльно-типологічного вивчення мов	2
2	Короткий огляд історії типологічних досліджень	2
3	Метод типологічного аналізу	2
4	Типологія фонологічних систем німецької та української мов	2
5	Типологія морфологічних систем німецької та української мов	6
6	Типологія лексичних систем німецької та української мов	4
7	Типологія синтаксичних систем німецької та української мов	4
	Усього	22

2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначте середню кількість складів німецьких та українських слів у самостійно вибраних текстах. Порівняйте отримані величини.	8

2	Визначте частотність голосних у самостійно вибраному тексті.	8
3	Вкажіть на відмінності в корелятивних конститутивних ознаках приголосних німецької та української мов.	8
4	Визначте співвідношення голосних і приголосних у самостійно вибраному тексті.	8
5	Визначте консонантну насиченість вибраних текстів.	8
6	Знайдіть в українській та німецькій мовах приклади безпосереднього сусідства голосних. Вкажіть характер позиції, в якій вони знаходяться (всередині морфеми, на стику морфеми, на стику словоформ).	8
7	Порівняння структури, функцій, особливостей та характеристик німецького й українського словосполучень і речень.	10
8	ІНДЗ	20
Разом		78

Формат курсу – лекції, семінарські заняття, індивідуальні та групові консультації

Методи навчання: лекція-діалог, проблемний виклад матеріалу, навчальна дискусія, метод спостереження й аналізу мовних явищ, організація самостійного пошуку матеріалу, робота з науковою літературою, використання мультимедійних технологій (CALL-метод), аналіз відео-фрагментів, пояснювально-ілюстративний, інтерактивні методи (брейнстормінг, робота в командах, аналіз кейсів, сесія питання-відповідь).

Форми контролю: усне опитування (індивідуальне, фронтальне) під час семінарських занять, перевірка конспектів першоджерел, оцінювання практичного виконання завдань і вправ, заслуховування доповідей і академічних есе, перегляд відео-презентацій, експрес-тести, підсумкові модульні тести, співбесіда на екзамені.

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями): філософія, історія німецької мови, теоретична фонетика німецької мови, практична граматики німецької мови.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання – електронний варіант тез лекцій, тематика семінарських занять та практичних завдань до них, презентації змістового контенту лекцій у форматі Power Point, фрагменти відео-ресурсів за тематикою навчального контенту, електронні версії інформаційного забезпечення зі списку рекомендованої літератури (базової та допоміжної) доступні на сайті Академії, а також в мультимедійному центрі вивчення німецької мови (ауд. 53).

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять

Відвідування занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з поважних причин. Для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття; конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях; дотримуватись дедлайнів у виконанні завдань; брати участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, підсумковий контроль).

Відпрацювання пропущених занять

Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття. Заняття відпрацьовується під час консультації викладача. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Консультації

Якщо у студентів виникають питання, то вони можуть звернутись із ними до викладача. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань. А також студенти можуть звернутись на кафедру за літературою, за методичними рекомендаціями та іншими навчальними матеріалами.

Академічна доброчесність

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності у порядку, визначеному Положенням про академічну доброчесність в КОГПА ім. Тараса Шевченка, Положенням про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування у навчальному процесі КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Результатом невиконання та / або недотримання правил може бути оцінка «незадовільно» за курс.

Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до положення Академії про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті може бути здійснено зарахування навчальної дисципліни із представленням відповідних підтверджуючих

документів (сертифікатів курсів, тренінгів, вебінарів тощо), за заявою здобувача вищої освіти на ім'я декана факультету. Визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти, відбувається у семестрі, що передує вивченню дисципліни.